

សេវាគំពោះទុនអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ
អន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំនឹងការរាយការណ៍
ព័ត៌មានជាព័ត៌មានសំខាន់សំខាន់

លំណែនដំឡើងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.សប.ផ
ភាគីដាក់ឯកសារ: មេធាវីការពារកីរីបស់ មាស មុត
ដាក់ដូច: អង្គដីអង្គដីប្រជាពលាដីប្រជាប្រជាបី
ភាសាជីម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ០៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥

ចំណាត់ថ្នាក់គំរូ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ពិនិត្យដំឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬអង្គដីអង្គដីប្រជាប្រជាបី: សាធារណៈ/Public
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រកាសឯកសារ:
ពិនិត្យដំឡើងនៃការចំណាត់ថ្នាក់បណ្តាល់អាសន្ន់
ឈ្មោះមន្ត្រីក្រសួង: ក្រសួងសាធារណៈ
ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់ នាយក មុន ស្តីដើរអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ ០០២/២ ដើម្បីជើងការងារសំខាន់សំខាន់
ប្រព័ន្ធខេដ្ឋានអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ នាយក មុន ស្តីដើរអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ ០០២/២ នាយក មុន ស្តីដើរអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ ០០២/២.

ចុះហត្ថលេខា

សំណើនៃការងារអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ នាយក មុន ស្តីដើរអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ ០០២/២

ស្តីពីការងារប្រព័ន្ធផេដ្ឋានអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ នាយក មុន ស្តីដើរអន្តោតតិចប្រចាំឆ្នាំ ០០២/២.

ចុះហត្ថលេខា:

លេខដំឡើងក្រុង ០០៣: ថ្ងៃក្រោមអង្គដីអង្គដីប្រជាប្រជាបី: ក្រុមដំឡើងក្រុង ០០៤

អាជ ធម្ម

Michael G. KARNAVAS

ថ្ងៃខែឆ្នាំ:

ថ្ងៃក្រោមអង្គដីអង្គដីប្រជាប្រជាបី: ថ្ងៃក្រោមអង្គដីអង្គដីប្រជាប្រជាបី:

ថ្ងៃក្រោម និល ណុន

Jean-Marc LAVERGNE

ថ្ងៃក្រោម យ៉ា សុខន

Claudia FENZ

ថ្ងៃក្រោម យុ ធម្ម

ចុះហត្ថលេខា:

ក្រុមដំឡើងក្រុង ០០៤

ទាំងអស់

004/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

សហព្រះរាជអាណាព័ជា

លោកស្សី ជាលាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

ក្រុមយោធាតីការពារភ្នៀត ០០៤ ទាំងអស់

កាតិដីមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរណីទាំងអស់

សំណើរបស់ មាស មុន សុខីអនុភាពមនឹម្ម ឬ សុខីអនុភាពអក់

សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាកាតិដីមបណ្តឹងភ្នៀត សុខីអនុភាពដែលទទួលបានរយៈទានុកម្យ

Original EN: 01100494-01100505

សំណើរបស់បាន ចុន សំដើរនាគមជនលេខទី ០០២/ប ដើរនាគមជនលេខទី ក្រសួងព្រះបុត្រកសិកសាធារណៈជនជាតិ នគរបាលភ្នំពេញ នគរបាលភ្នំពេញ ស.ន.ស.

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ୟେଷ୍ଣାନାଥଙ୍କ ପଦମାଲା

លោក មាស មុត តាមរយៈសហមេធារីបសគ្រែតាំង (“មេធារីការពារកូ ០០៣”) តាមរយៈនេះ ស្វែង
សំឡើងអនុវត្តមន្ត្រដៃជាបាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងបញ្ញានេះ “សារណាសីពិភសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈ
ការប្រើប្រាស់ទារុណាកម្ម”¹ ដែលក្នុងនោះ អង្គដំនឹងម្រោះសាលាដំបូងបានយល់ព្រមទទួលបស់ណើរបស់
សហព្រះរដ្ឋរាជ្យស្ថិស្ថិកសារណាសីដែលបានយកដោយការធ្វើទារុណាកម្ម។ សំណើនេះ
យកបាន និង ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ភសុតាងដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណាកម្ម។ សំណើនេះ
ត្រូវបានធ្វើឡើងជាចំពាច់ ពីព្រះសេចក្តីសម្រេចសីពិភាពអាចទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់
ភសុតាងដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណាកម្មនៅពេលដំនឹងម្រោះកី នឹងចំណែលដល់លោក មាស មុត
និង រាជការនាយករដ្ឋមន្ត្រីក្នុងរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ០០២ ជាចិនខាន់។ ជាជប្រើសង្គមពីនេះ អនុលោមតាមវិធាន ៣៣ នៃ
វិធានធ្វើក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក. (“វិធានធ្វើក្នុង”)² មេធារីការពារកូ ០០៣ ស្វែងសំឡើងការអនុញ្ញាតដោយសារណា
របស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការកីឡាប្រើប្រាស់ ដែលបានភ្លាប់មកជាមួយនេះ សីពិបញ្ញានៃការអាចទទួលយក
បាន និង ប្រើប្រាស់ភសុតាងដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណាកម្មនៅពេលដំនឹងម្រោះកី។ សារណាសី
នេះបង្ហាញពីគោលបំណងដែលមានដែនកំណត់ ដែលភសុតាងទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្ម អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅពេលដំនឹងម្រោះកី តាមច្បាប់ប្រហុទណ្ឌកម្ពុជា និង អនុរដ្ឋាធិ។ សារណាសីនេះត្រូវបាន

² វិធាន ៣៣ ចំងស្វ័កអនដ្ឋការកំពង់ចាំ

១. នៅត្រប់ដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីតិវិធី បើយល់ចាត់ចាត់ដើម្បីវិនិច្ឆ័យទោសឱ្យបានត្រីមត្រី សហគម្រោគមេីបអង្គត ឬ អង្គដំនឹងម្រោះអាមេរិក ឬ ផ្តល់ឱ្យការសិក្សាការ ឬ បុគ្គលិកម្នាយដាក់ជូនឯកសារណាមាយលក្ខណ៍ អក្សរ ពាក់ព័ន្ធឌីជីថលណាមួយកំបាន។ សហគម្រោគមេីបអង្គត ឬ អង្គដំនឹងម្រោះ ដែលពាក់ព័ន្ធផ្លូវកំណត់ពេលវេលា ឱ្យដាក់សារណាមេះ ប្រសិនបើត្រីមត្រី។

សំណើរបស់ មាស មុត សំដើមនូវភាគមនី ឬ សំអនុញ្ញាតដាក់

សារណារបស់ អាណាពលមិនទៀតនៃជាតកិដែន្លឹងរីករាយពីកសាងពេលទូលាបានមានរយៈទាក់ទងកម្ម

ទំព័រ ១ នៃ ២០

I. శాసనః

៩. នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅក្នុងរឿងភី ០០២ ការិយាល័យសហគ្រោះក្រមសីបអង់គ្គ ("ក.ស.ច.ស.") បានចេញដើរការល្អជម្លាយស្តីពីការប្រើប្រាស់កសិតាងដែលបានមក ឬ ដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណាកម្ម ("ដើរការល្អ")³។ ក.ស.ច.ស. បានថ្លែងចាំ មាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រតាំងទារុណាកម្ម និង ការប្រព័ន្ធមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មដោរ ដែលយករយៈអនុសញ្ញាប្រតាំងទារុណាកម្ម ("អនុសញ្ញាស្តីពីទារុណាកម្ម")⁴ អនុវត្តតែករើសកសិតាងដែលត្រូវបានរកយើងចាំ ក៏ពីចេញមកពីការធ្វើទារុណាកម្ម និង ចំណាំរកដែលមាននៅលើចម្លើយសារភាព ព័ត៌មានទាក់ទងដើរប្រតិបត្តិម និង ព័ត៌មានដែលមិនបានមេ្ញងដែលត្រូវបានបញ្ចប់ឡើង ចម្លើយសារភាព ដែលទទួលបានដោយឯករាជ្យពីការស្វែរចម្លើយ ដែលមិនទទួលបានពីទារុណាកម្ម និង មិនត្រូវបានដកចេញ⁵។ ក.ស.ច.ស. បានថ្លែងចាំ ភាពត្រូវចូរដើរដោយតាមនេះចម្លើយ តើដារបញ្ហាដោទៃនៅពេលដែលចម្លើយនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបញ្ចាក់ភាពពិតប្រាកដនៃខ្លួន ឬ

³ ឯកសារទី ៩៤ ជាឌីជី អ្នករដ្ឋមន្ត្រី សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៣-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ដឹកសារនម្រចនីការប្រើប្រាស់កសិកាសដែលបានមក ឬ ដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទានុវត្តកម្ម ឬដែលមានការប្រើប្រាស់កសិកាស របស់ក.ស.ច.ស.”) ឯកសារ E3/1555។

⁴ អនុសញ្ញាប្រជាក់នទ្ទូណាកម្ម និង ការប្រព័ន្ធពេលវិទ្យាន ឬ ទណ្ឌកម្មដែល ដែលយោរយោ អមពុស្សុជម៍ ឬ ហត្ថកប្តាប ដែលត្រូវបានអនុម័តឡើងទៅ ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៤ ដែលបានចូលជាជាមេរោគនៅឡើងទៅ ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៨៧ U.N.T.S. 113 (ឆ្នាំ ១៩៨៤)។

⁵ ກົມ້າຂົມ້າ ອຸງ ໂ້ອສີກາຜົມຜຽບສັ່ນ ກ.ສ.ປ.ຕ.ສ. ၁

សំណើរបស់ មាស មត សំដើអន្តរកម្មី ប សំអន្តរកម្មី

សារណារបស់ អកដែលមិនមែនជាការទឹនហើយរួចរាល់ពីក្នុងគាន់ដែលទទួលបានមានរយៈទារណាកម្ម

៤០

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

សារបស្ថរប្រើណ៍ ដូចជាបញ្ជីជាក់បាននៃចម្លើយនោះ មិនអាចត្រូវបានរាយពេលទី២ រហូតដល់ពេលបញ្ចប់កិច្ចសុប្បរ ពេលគឺនៅពេលដែលសំណាំរឿងត្រូវបានចាត់ទុកជាពេញ ឬបញ្ចប់⁶⁷

២. នៅថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០ នៅក្នុងសាលដឹកម្បូយ ដែលសម្រេចចាំ មិនអាចទទួលយកបាននូវបណ្តិ៍ដឹងខ្លួនរបស់ អ្វីជ សារ⁷ ចំពោះការបងិះសេវាបានតាមការសន្និតណើសំណែកចំនួនពីរដែលបានធាក់ផ្ទុន ក.ស.ច.ស. ស្តីពីកស្សុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្ម⁸ និង សេចក្តីណោនរំបស់ ក.ស.ច.ស. ស្តីពីការប្រើប្រាស់កស្សុតាងបែបនេះ⁹ អង្គបុរាណដំនឹងប្រែះ បានថ្លែងចាំ ទៅបីជាសារចំពោះការបងិះសេវាបានតាមរយៈទារុណាកម្ម មានសេចក្តីសង្គមដូចម្នាច់ពីនេះក្នុងដឹកជញ្ជូនប្រជាពលរដ្ឋ កម្ពុជា ១៥ នៃ [អនុសញ្ញាប្រជាធិបតេយ្យទារុណាកម្ម] និងត្រូវយកមកអនុគត់ពីយោងមុនីម៉ាត់។ គ្នានៅចន្ទានេះណាម្បយដែលបើកលទ្ធភាពឱ្យមានការកំណត់ការពិត ឬ ឲ្យប្រើបង្កើយដែលបានមកពីអំពើទារុណាកម្មក្នុងវិធីផ្សេង ពីនេះថ្លើយ¹⁰។

⁶ អុច្រតាងលើកចាយណ្ឌ ២៨

⁷ ពីរង្វី ទួន ជានិង អ្នករៀបចំនៅក្នុងសំណើរៀងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ដ ៣១) ហណ្តិភី ខ្លួនណ៍របស់ និង សារី ប្រជាធិថនធនការបងិសជតាមការសម្ងាត់របស់ ក.ស.ច.ស. ឡើលើសំណើរៀងលេខ និង សារី ទាំងឡាយ និងការទូលាស្ថាប់របស់ ក.ស.ច.ស. នូវកសិការ និង ការសំភាពឡើលើកសិការដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើឱ្យរុណាកម្ម ចេះចេចទី ១៩ ខែ វិចិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ឯកសារ D130/7/3/1%

⁸ ស្រីដែកទី ៩៩ ជានិង អ្នកស្រួលដោរពេត្តិក សំណុំស្រីដែកលេខ ០០២/១៤-០៨-២០០៧-ន.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស សំណើស្ថាក់ទឹននឹងការទូលាស្ថាលប់របស់ ក.ស.ច.ស. នូវកសិកាស និង ការសំអាធិកស្ថាបនីកសិកាសដែលទូលាបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ឬដើម្បី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ ឯកសារ D130/7 ។

⁹ ឯកសារ និង អ្នកផ្តល់ជូន សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៣-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស លិខិតទាក់ទងនឹងការទទួលស្ថាល់របស់ ក.ស.ច.ស. នូវភក្តុតាង និង ការសំអាធិកស្ថុតាងដែលទទួលបានគម្រោះការធ្វើទារុណកម្ម ឬដែល
ទី ៣ នៃ សិក្សា នៅ ២០០៣ ឯកសារ D130/7/21 ។

¹⁰ ស្រីអ៊ីនកិត្តិ នានា និង អ្នកដៃរៀងទេរូក សំណុំនឹងលើខែ ០០មេ/១៩-២០០៧-អ.វ.គ.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ៣១) សាលាឌីការលើការអាមេរិកខ្លួនយកបានថែបណ្តឹងខ្លួនរណីរបស់ អ្វីង សារី ប្រភាគនឹងការបងិសុជតាមការសន្លឹតរបស់ ក.ស.ច.ស. លើសំណើរបស់ អ្វីង សារី ទាក់ទងនឹងការទួលស្ថាប់របស់ ក.ស.ច.ស. នូវកសិកាង និង ការសំអានឡើងកសិកាងដល់ទួលបានតាមរយៈការធ្វើទាររូបកម្ម ឧបនៅថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ D130/7/3/5 កម្រិតណ្ឌ ៣៨៤

សំណើរបស់ មាស មុត សំដើមនូវភាគមនី ឬ សំអនុញ្ញាតដាក់

សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាការគេងរឿងរៀងរាល់តាមដំណឹងទូលាថាមរយៈទារណាកម្ម

ទំព័រ ៣ នៃ ២០

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

៣. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧ នៅក្នុងរដ្ឋបាលក្រសួងពេជ្ជកិ ០០២/០១ អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង បាន ចេញអនុស្សរណ៍:ម្បយ ស្តីពីការប្រើប្រាស់កសិក្សាតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្មនៅក្នុង ពេលដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង នៅក្នុងនោះ អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង ចាប់អារម្មណ៍ ឡើលើសេចក្តី សម្រេចក្នុងរដ្ឋបាលក្រសួងពេជ្ជកិ ០០១ ជាពិសេសសវនាការនៅថ្ងៃទី ២០ និង ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ហាក់ពន្លឹងការប្រើប្រាស់ចម្លើយសារភាពធ្វើជាកសិក្សាតាង”¹¹។

៤. នៅថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ នៅក្នុងសាលក្រសួងពេជ្ជកិ ០០២/០១ អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូងបានចេញចាំនេះ: “កសិក្សាតាងម្បយចំនួនដែលត្រូវបានទទួលយកសម្រាប់គោលបំណងជាក់លាក់ ធម្មយ ដូចជាកសិក្សាតាងដែលបង្ហាញចាំ ឬម្លើយត្រូវបានទទួលតាមរយៈទារុណាកម្មនោះ អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូងនឹងផ្តល់ការិយាល័យនៃកសិក្សាតាងបែបនេះ នៅសម្រាប់គោលបំណងដែលមានដែនកំណត់ចុំណូនាំ និង មិនមែនសម្រាប់បង្ហាញការពិតនៃចម្លើយឡើយ”¹²។

៥. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ នៅក្នុងរដ្ឋបាលក្រសួងពេជ្ជកិ ០០២/០២ នៅក្នុងចម្លើយកម្រិតនិងសំណើរបស់មេដារីការពារកី នន ជាបែលបានស្ថាប្រភេទឯម្មយុទ្ធប អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូងបានចេញចាំនេះ [អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង]: មិនអនុញ្ញាតឱ្យលោកអាននូវផ្នែកខ្លឹមសារនៃកំណត់ហេតុដែល បានមកពីការធ្វើទារុណាកម្មទេ។ នៅពេលដែលអង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង អនុញ្ញាតឱ្យការពិតនៃកសិក្សាតាង អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូងបានចេញចាំនេះ អង្គដីនិងប្រែជាសាលាដំបូង ប្រើប្រាស់ ឬចុំណូនាំ ឬចំណេះ របស់មេដារីការពារកី នន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យការពិតនៃកសិក្សាតាង និង មិនមែនសម្រាប់បង្ហាញការពិតនៃចម្លើយឡើយ”¹³។

¹¹ សៀវភៅ នឹង ជាតិ និង អ្នកដោយអចល់ពាណ សំណើរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៣-អ.វ.ត.ក/ស.ជ.ស.ដ អនុស្សរណ៍ដែលមានចំណាត់ដើរថា “ចំឡើយតបរបស់អង្គភាពនូវជ្រះសាលាដំបូងទៅនឹងសំណើរឿងលេខ E67, E57, E56, E58, E23, E59, E20, E33, E71 និង E73 ក្បាយកិច្ចប្រជុំដៃបច្ចេកទេនការថ្មី ០៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១” ឬថ្មី ០៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ (“អនុស្សរណ៍អង្គភាពនូវជ្រះសាលាដំបូង និងកិច្ច ០០២/១៩”) ឯកសារ E74 ទីពីរ ។

នៃកំណត់បោតុផែលបានមកពីការធ្វើទារុណាកម្ម¹³។

៩. នៅថ្ងៃទី ៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ សហគ្រោះរដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រី បានធ្វើឱ្យមនុសាសារណាច្នាល់មាត់ ឬ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីការប្រើប្រាស់កសិកាសង់លទ្ធផលបានតាមរយៈទារុណាកម្ម នៅពេលដំឡើងម្រោះគឺ¹⁴។ សហគ្រោះរដ្ឋមន្ត្រី បានស្វែងរកការណែនាំនៅក្នុងក្រសួងពេលដំឡើង ដោយសារ៖

[បញ្ជាស់] ត្រូវបានលើកឡើងជាប្រើប្រាស់ដែលពីរបីសត្វាប៉ាក់ កន្លែងទៅនេះ បើតួ ឱ្យសូមលើកឡើងថា បញ្ជាចាំងអស់ ឬកំសំណូរចាំងអស់ ផែលបានសាកស្ដា គឺជាសំណូរផែលមិនត្រឹមត្រូវ ដោយសារបោតុផែលដំឡើង ពីក្រោះថា សំណូរចាំងនោះ គឺមិនពាក់ព័ន្ធ។ ... មិនមានបោតុផែលអីក្នុងពេលនេះ ផែលយើងត្រូវលើកយកបញ្ហានៃចម្លើយសារភាពចាំងនេះ ផែលរបោះរដ្ឋមន្ត្រីនឹងនៅថ្ងៃបន្ទីរបីកឡើងថា មេត្តានឹងការពារកីឡិមិនអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ហាញពីការពិតនោះឡើយ ពីក្រោះប្រសិនបើធ្វើដូចខាងក្រោម ទីម្នាយគឺវាមិនអាចធ្វើជាក់បានចាំងប្រុង ហើយទីពីរ វាត្រូវបង្ហាញមិនអាចធ្វើជាក់បានចាំងប្រុង ហើយទីពីរកំសំណូរចាំងអស់ នៅពេលអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គល ផែលទូទៅលើសត្រូវក្នុងការធ្វើទារុណាកម្ម អាចប្រើប្រាស់ចម្លើយសារភាពផែលពួកគេទូទៅលបានពីការធ្វើទារុណាកម្ម ដើម្បីធ្វើឱ្យគឺក្នុងពេលដំឡើងទៀត ក្នុងការការពារកីឡិមិនអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ហាញពីការធ្វើទារុណាកម្ម និងការការប់សម្ងាប់ដោយត្រូវបានបង្ហាញនោះ¹⁵។

១០. នៅថ្ងៃទី ៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រឡាបពីនៃអង្គដំឡើងម្រោះសាលាចំប្បែង បានធ្វើសារអនុញ្ញិច ត្រូវឱ្យក្នុងសំណុំរឿងក្នុងថ្ងៃទី ០០២/០២ ផែលត្រូវបានជាក់បង្ហាញជាសាធារណៈនូវក្នុងសំណុំរឿងក្នុងថ្ងៃទី ០០២ នៅថ្ងៃទី ៤៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ផែលអនុញ្ញាតទៅតាមសំណើរបស់សហគ្រោះរដ្ឋមន្ត្រី សុំសារណាស្តីពីភាពអាចទូទៅលើយកបាន និងការអនុញ្ញាត ឲ្យ

¹³ រឿងក្នុងថ្ងៃទី ៣ នាទី ២០១៥ នៃក្រសួងពេលដំឡើង សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ. ប្រព័ន្ធឌាកែវក ចុះថ្ងៃទី ៤៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E1/294.1 ទំព័រ ៤៧។

¹⁴ រឿងក្នុងថ្ងៃទី ៣ នាទី ២០១៥ នៃក្រសួងពេលដំឡើង សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ. ប្រព័ន្ធឌាកែវក ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E1/298.1 ទំព័រ ៣។

¹⁵ ឯកសារណាស្តីពីការបង្ហាញពីការធ្វើទារុណាកម្ម ចុះថ្ងៃទី ៤៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E1/294.1 ទំព័រ ៤៥។

- ប្រើប្រាស់ កសុតាងដែលអាចត្រូវបានទទួលបានរយៈទារុណកម្ម¹⁶។ អង្គភីនិងប្រះសាលាចំប្បងបានធ្វើបច្ចុប្បន្នដោយធ្វាត់មាត់នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ដោយសារណាងាលាយលក្ខណ៍អក្សរព្រៃនាបានដាក់ដោយភាគីទាំងឡាយនៅក្រឹមថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥។
៨. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ មេធាវីការពារក្តីរបស់ នីន ជាបានដាក់សារណាងាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួន¹⁷។ មេធាវីការពារក្តីរបស់ នីន ជាបានលើកឡើង ក្នុងចំណោមនេះ ថាគារបក្ស្រាយដែលបានដាក់ដោយភាគីទាំងអស់ ១៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីទារុណកម្ម គឺថា មាត្រានេះអនុវត្ត “តែទៅលើការប្រើប្រាស់នូវមសារនៃចម្លោយដែលទទួលបានបានរយៈទារុណកម្ម ដោយអាជ្ញាធរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យ បុគ្គល ជាដាច់ប្រើប្រាស់ដោយបុគ្គល សម្រាប់ការការពារក្តីរបស់ ខ្លួន”¹⁸។ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរនិងប្រើប្រាស់កសុតាងដែលទទួលបានបានរយៈទារុណកម្ម ប្រជាធិបតេយ្យ នីន ជាបានឡើយ¹⁹។
៩. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរបានដាក់សារណាងាលាយលក្ខណ៍អក្សរ²⁰។ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរលើកឡើង ក្នុងចំណោមនេះ ថា មាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីទារុណកម្មទទួលស្ថាប់ថា កសុតាងដែលទទួលបានបានរយៈទារុណកម្ម “គឺអាចទទួលយកបានតែនៅពេលដែលកសុតាងនោះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ដើម្បី “ប្រជាធិបតេយ្យបុគ្គលជាប់ថានៅពីការធ្វើទារុណកម្ម ជាកសុតាងបង្ហាញថាទម្រូវការប្រើប្រាស់” បីណ្ឌារៈ²¹។ សហព្រះ

¹⁶ រឿងក្រឹម នា និង អ្នកធ្វើដែល សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៤-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ សារឈោះត្រួតព្រមបានអង្គភីនិងប្រះសាលាចំប្បងទាក់ទងនឹង “សារណាស្តីពីកសុតាងដែលទទួលបានបានរយៈទារុណកម្ម” ឬថ្ងៃទី ៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E350/4.2។

¹⁷ រឿងក្រឹម នា និង អ្នកធ្វើដែល សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៤-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ សារណាងបាននីតិការប្រើប្រាស់ “កសុតាងដែលទទួលបានបានរយៈទារុណកម្ម” នៅក្នុងការជីនិងប្រះរឿងក្រឹម ០០២/០២ ឬថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E350។

¹⁸ មួយខាងលើ កម្រិត ១៧។

¹⁹ មួយខាងលើ កម្រិត ៣០។

²⁰ រឿងក្រឹម នា និង អ្នកធ្វើដែល សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៤-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ សារណាងបានសហព្រះរាជអាជ្ញាធរនិងអនុសញ្ញាស្តីពីទារុណកម្មទៅលើចម្លោយសារភាពនៅមន្ត្រីរ ស-២១ និង កំណត់ត្រាផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងការស្របម៉ែយអ្នកទោស ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E350/1។

²¹ មួយខាងលើ កម្រិត ៣។

រាជអាជ្ញាធម៌បានលើកឡើងថា ផ្ទុកខាងក្រោមនៃកំណត់ហេតុមន្ត្រីស-២១ និង កំណត់ហេតុនៃការស្ថូរចម្លើយដោយខ្សែត គ្រឿបានអនុញ្ញាត ស្ថូបតាមអនុសញ្ញាណីពីទារុណកម្ម៖ (១) ទិន្នន័យដីរបៀវិត ដែលគ្រឿបានកត់ត្រាក្នុងចម្លើយសារភាព ឬ ស្ថូរកោពន្លនាគារ ដូចជា ឈ្មោះ អាយុ និងសនន្តាន មុខរបរពីមុន និង អង្គភាព ឬ មុខដំណោះដារីម៉ែ²² (២) កាលបរិច្ឆេទនៃការចាប់ខ្លួន និង ស្ថូរចម្លើយ²³ (៣) ចំណារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និង របាយការណ៍ពីអ្នកស្ថូរចម្លើយ²⁴ (៤) របាយការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយកម្មកិច្ចាលមន្ត្រីស-២១ និង ស្ថូរកោពន្លករាំងតាមទំនួរ សង្គមអំពីការស្ថូរចម្លើយ²⁵ (៥) បញ្ជីឈ្មោះកម្មកិច្ចាលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងចម្លើយសារភាព របស់មន្ត្រីស-២១ និង ស្ថូរកោពន្លករាំងតាមទំនួរ²⁶ (៦) ចម្លើយរបស់អ្នកជាប់យ៉ាន់មុនពេលស្ថូរចម្លើយ ដែលបង្ហាញពីភាពគ្រាន់ទេស និង ភាពស្មោះត្រូវរបស់ខ្លួន²⁷ និង (៧) ចម្លើយនៅក្នុងការសារភាពដែល តាមដៃចក្ខុវិបញ្ញាកំប្លែង (prima facie) មិនទំនងជាគ្រឿបានធ្វើឡើងដោយសារទារុណកម្មទេ ដូចជា ចម្លើយទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយបក្ស រចនាសម្ព័ន្ធដូលាលអតិសញ្ញាណារបស់មេដឹកនាំ និង កិច្ចប្រជុំដ្ឋុរការ ឬ សមាជជារីម៉ែ²⁸។ សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌បានលើកឡើងថា ចម្លើយទាំងនេះ មិនអាចគ្រឿបានចាត់ទុកចាត់ជាថម្ភម៉ែន្តី ទារុណកម្ម ឬ មិនគ្រឿបានយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់បង្ហាញភាពពិតប្រាកដនៃចម្លើយទាំងនេះ ឬ មានមូលដ្ឋានលើចែតនាលូម្បូយ ដើម្បីសន្តិដ្ឋានថា ចម្លើយទាំងនេះមានភាពត្រឹមគ្រឿប និង គ្រឿប ដោយការអាចទទួលយកបាន និង ទម្លៃនៃចម្លើយបែបនេះ បន្ទាប់ពីកសិតាងទាំងអស់ក្នុងវីងកី គ្រឿបានបញ្ជាប់³⁰។

²² អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ៤៧

²³ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១០៧

²⁴ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១១៧

²⁵ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១២-១៣៧

²⁶ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១៥៧

²⁷ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១៦៧

²⁸ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១៧៧

²⁹ ស្ថូរម៉ឺន ឧតាវរណ៍ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ៤-១០, ១៥, ១៧៧

³⁰ អ្នកខាងលើកម្រិតខ្ពស់ ១៨៧

៩០. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បុណ្ណោះបានធានដាក់សារណាមិត្តលក្ខណ៍អក្សរបស់ខ្លួន³¹។ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បុណ្ណោះបានលើកឡើង ក្នុងចំណោមនេះ ថា ច្បាប់នេះមានភាពម្មាសសំណាល់រាល់ថា មានឯោងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម ឬ ការប្រព័ន្ធគាំពីយោយៈ ឬ អមនុស្សធម៌ គឺមិនអាចទទួលយកបានឡើយស្រាប់បង្ហាញ ភាពពិតប្រាកដនៃខ្លឹមសាររបស់ចម្លើយនោះ ហើយអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រាកំដើរឯងបុគ្គលដាប់ថោះពីការឡើងទារុណកម្មប៉ុណ្ណោះ³²។ ចំណារ ឬ ការកត់ចំណាំដែលឡើងដោយ អ្នកស្ថារចម្លើយ និង មន្ត្រីនាទា អាចទទួលយកឡើងជាកស្សាតាងបាន ជាកស្សាតាងដែលជាក់ទេនៅ និងមូលហេតុដែលស្ថិតពីក្រោយការស្ថារចម្លើយ និង ការប្រើប្រាស់ចម្លើយសារភាពជាបន្ទុបន្ទាប់ ដោយអ្នកស្ថារចម្លើយ ឬ មន្ត្រីនាទា³³។
៩១. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ មេដារីការពារក្តី ខ្សែរ សំដន បានធានដាក់សារណាមិត្តលក្ខណ៍អក្សរបស់ខ្លួន³⁴។ មេដារីការពារក្តី ខ្សែរ សំដន បានលើកឡើង ក្នុងចំណោមនេះ ថា កស្សាតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម ឬ កស្សាតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការបង្កិតបង្កែតការងាយ ឬ ផ្លូវចិត្ត គឺត្រូវអាចទទួលយកបានជាកស្សាតាងត្រូវបានដោយពិសេសប៉ុណ្ណោះ³⁵។

II. នគរណៈទទួលយកនៅទីលេខ៖ខេត្ត

៩២. អង្គដំនីជប្រជាផីរុបារការកំពុលបានសម្រេចថា ការឡើងអនុវត្តមន្ត្រីដោយជនជាប់ថោះម្នាក់នៅក្នុង រឿងកូវបស់ជនជាប់ថោះម្នាក់ដោយឡើងឡើត អាចត្រូវបានអនុញ្ញាត “ថាតាមករណីជាក់ស្ថិត

³¹ រឿងកូវ ទេស ជាន់ អ្នកឡើងឡើត សំណាំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ សារណាមិត្តលក្ខណ៍អក្សរបស់សហមេដារីនាំមុខរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បុណ្ណោះ ទាក់ទងនិងភាពអាចទទួលយកបាន និង ការអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់កស្សាតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E350/3។

³² មូលដ្ឋានលើកចានណា ១៦។

³³ មូលដ្ឋានលើកចានណា ១៧។

³⁴ រឿងកូវ ទេស ជាន់ អ្នកឡើងឡើត សំណាំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ សេចក្តីសន្លឹកនាមរបស់មេដារីការពារក្តីបស់ណាក ខ្សែរ សំដន ពាក់ពួននិងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ E350/4។

³⁵ មូលដ្ឋានលើកចានណា ១៨-១៩។

សំណើរបស់ មាស មុន សុវត្ថិអនុវត្តមន្ត្រី ឬ សុវត្ថិអនុញ្ញាតដាក់

សារណាមិត្តលក្ខណ៍អក្សរបស់សហមេដារី និងភាពអាចទទួលយកដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម

ទំព័រ ៤ នៃ ២០

នឹមួយា ពេលដែលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ត្រូវបានតម្រូវឲ្យធ្វើឡើង:”³⁶ នៅពេលដែលការធ្វើអនុវត្តមនីស្ថិតក្នុង “ដែលប្រយោជន៍ស្របម្បាប់” របស់ភាគីដែលស្រើ ហើយដូចខ្លះ ការបងិទជាមាចបង្កើតចុះទូលរងព្យសនកម្ម³⁷។ ឈាង មាស មុន មានដែលប្រយោជន៍ស្របម្បាប់ក្នុង វិធានដែលកំណត់ដោយអង្គដំនុំជម្រៃសាលាចំបឹង ស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់កសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្មនៅក្នុងពេលដំនុំជម្រៃក្នុង សេចក្តីសម្រេចនេះ និងបង្កើដល់ប៉ះតាល់យ៉ាងឆ្នាំងឡើដើរបង្ហាញកសុតាងក្នុងរឿងក្នុង ០០៣ ហើយនឹងណែនាំសប្តាហ៊ីក្រមសីបអង្គតអំពីរបៀប ដែលអាចប្រើប្រាស់កសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្មក្នុងអំឡុងពេលសីបអង្គតរបស់ខ្លួន។ អង្គដំនុំជម្រៃសាលាចំបឹង ត្រូវតែអនុញ្ញាតឲ្យមែនវារារពារក្នុង ០០៣ ធ្វើអនុវត្តមនីតាមរយៈការដាក់សារណាមាត្រាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ត្រូវប្រាប់កម្ពុជា ឬ ម្បាប់ អ.វ.ត.ក. ឬ វិធាននឹងវិធីណាមួយដែលវារំងងដល់ការធ្វើអនុវត្តមនីបែបនេះ ឡើយ។

៣៣. ប្រសិនបើអង្គដំនុំជម្រៃសាលាចំបឹងសម្រេចមិនអនុញ្ញាតឲ្យមែនវារារពារក្នុង ០០៣ ធ្វើអនុវត្តមនីដោយផ្ទាល់ក្នុងរឿងក្នុងគំពីភាពអាចទទួលយកបាន និងការប្រើប្រាស់កសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្មនៅ៖ មែនវារារពារក្នុង ០០៣ នឹងសំរាប់ការអនុញ្ញាតដើរពួនទៅថ្មីជា អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅរឿងក្នុង វិធាន ៣៣ មិនបានដាក់ការកំណត់ ឬ វិទបន្ទិងចាត់ពីរណាមាត្រាបានដើរពួនទៅថ្មីជា អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅរឿងក្នុង ឡើយ៖ បុគ្គល ឬ អង្គការណាមួយអាចត្រូវបានផ្តល់និកាសិរីជាការីនៅនូវសារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅរឿងក្នុង បុគ្គល ឬ អង្គការណាមួយអាចត្រូវបានផ្តល់និកាសិរីជាការីនៅនូវបានត្រូវ។ អង្គដំនុំជម្រៃសាលាការកំពុល បានសម្រេចថា វា “ចាត់បាត់” ត្រូវដោយ អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅ

³⁶ រឿងក្នុង ៩៩ ជា និង អ្នកដែរឲ្យដោរក្នុង សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៨-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក សេចក្តីសម្រេចហើយ សំណើសំរីអនុវត្តមនី ឬ សំរាប់ការណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅរឿងក្នុង នៅក្នុងកិច្ចដែរការនឹងវិធីបណ្តឹងក្នុងសារទុក្ខក្នុងរឿងក្នុង ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ F20/1 កម្រាធិការ ១៧ ដែលបានចោលសំណើរបស់មេដារវារពារក្នុង ០០៣ និង ភាគីមួយនៃរឿងក្នុង ០០៤ សំរីអនុវត្តមនីក្នុងកិច្ចដែរការនឹងវិធីបណ្តឹងសារទុក្ខក្នុងរឿងក្នុង ០០២/០១ ឬ សំរាប់ការណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការីនៅរឿងក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពអាចអនុវត្តបាននៃសហក្រិមក្នុងទម្រង់ III ពីរោងៗបញ្ហានេះត្រូវបានដោតាស់គ្នា ឬ មេដារនៃរឿងក្នុងរឿងក្នុង ០០២។

³⁷ មួយចាន់ណាយកម្រាធិការ ១១៧

រឿងក្រឹម “ផលប្រយោជន៍អ្នរិយ” ក្នុងបញ្ហាជាក់លាក់ម្បយ ជាដាចេនមានចំណងទូលានលទ្ធផលជាក់លាក់ណាម្បយ³⁸។ ទោះជាយ៉ាងណាម មិនមាន លក្ខខណ្ឌត្រូវ ណាម្បយនៅអ.វ.គ.ក. នៅទេថា អ្នកដែលមិនមែនជាការគិនរឿងក្រឹម ត្រូវតែជាការគិនផលមិនមានផលប្រយោជន៍នេះ។ ការអនុញ្ញាតប្រមេធានាកីរពារពេរកី ០០៣ ធ្វើអនុភាគមនុស្សដើរពួកនាទីជាអ្នកដែលមិនមែនជាការគិនរឿងក្រឹម និងជួយអង្គដំនឹងប្រែប្រឈម ដើរការវិនិច្ឆ័យប្រាន់ត្រូវបានបញ្ជាផ្លូវនេះ។

III. ឧខ្សែកស័គ្រាប់នាមបើពីត្រូវបង់ទៅដោយចេញផ្ទាល់នានាតមព័ត៌មាននៃរបៀបដែលបានក្នុងការបង់បាន ០០៣
ក្នុងនាមបានក្នុងការបង់បានប្រចាំឆ្នាំខាងមុខ ០០២/០២

១៤. លោក មាស មុត និងទទួលរដ្ឋប្រជនកម្ម ប្រធិនបើគាត់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬធ្វើអនុវត្តមន្ត្រ នៅក្នុងរឿងកី ០០២ ស្តីពីបញ្ជាផែកការប្រើប្រាស់កសិកាសដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ នៅថ្ងៃទី៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨ និង ការធ្វើទារុណកម្មតាមការបំពារបំពាន យ៉ាងច្បាស់ច្បាស់ដើម្បីអនុសញ្ញាឌីក្នុងហ្ស៊ីណ៍³⁹។ ហេតុនេះ ការសម្រេចណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនិង ភាពអាចទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់កសិកាសដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណកម្ម និងមាន ផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្សោយដល់ផលប្រយោជន៍របស់លោក មាស មុត ក្នុងរឿងកី ០០៣។ សេចក្តី សម្រេចនិងបង្កើតជាយុត្តិសាស្ត្រូម្មយសីពីភាពអាចទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់កសិកាស ទាំងនោះ ដែលជំនួយបានបើការបង្ហាញកសិកាសរបស់លោក មាស មុត នៅក្នុងកិច្ចដែលវារែក និងគិតិវិធីជានុវត្តន៍ក្នុងរឿងកី ០០៣ ដែល និង ដល់សហគោះក្រោមឈ្មោះនឹង ដោយបង្កើតនូវការ ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់សម្បារះបែបនេះ។ លោក មាស មុត មានផលប្រយោជន៍តាមច្បាប់ នៅក្នុងសេចក្តីពីចារណារបស់អង្គភាគជានុវត្តន៍ក្នុងរឿងកី ០០២។

១៥. ទោះបីសេចក្តីសម្រេចរបស់គុណការអាចអនុវត្តបានតែរវាងភាគីនៅរឿងកី និង ទាក់ទិននិងករណី ជាក់លាក់នោះក៏ដោយ តែក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តីដី សេចក្តីសម្រេចរបស់គុណការមានតម្លៃពល

៣៨ ផ្សេងៗទៅការណា ៩៧

³⁹ ស្រីអ៊ី មាស មុត សំណុំផ្លើលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៨-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស ដឹកជញ្ជូនប្រជាក់ មាស មុត ទូរសព្ទ ព្រមការពិនិត្យដោយកំណាំងមុខ ឧបសម្ព័ន្ធ ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ D128.1 កម្រាមណ្ឌ ៤ កម្រាមណ្ឌ ១០១

លើសពីរណីជាក់លាក់ទៅទៀត និង ជាគម្មតា វាមានចំណោមប៉ះពាល់ដែលរើឯកធម្មជំនួយទៀត។ ករណីនេះជាការពិត ជាទិសេស នៅពេលដែលអង្គដំនឹងម្រោះសាលាចំបួននឹងស្ថាប់រើឯកធម្មជំនួយ ដែលមានជនជាប់ឆ្នោះដែងគ្នា ដូចនៅ អ.វ.ត.ក.។ ក្នុងការទទួលស្ថាប់ការណ៍ដែលថា សេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងរើឯកធម្មយោនៅ អ.វ.ត.ក. អាចមានដលប៉ះពាល់ដែលបាត់ភាគីនាយកដំនឹងរើឯកធម្ម ទៀត អង្គដំនឹងម្រោះនៅ អ.វ.ត.ក. ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យមានការធ្វើអនុវត្តមន្ត្រ នៅពេលដែលបញ្ជាផលស្ថិតក្រោមការពិចារណា ជាបញ្ហាមួយដែលប៉ះពាល់ដែលបាត់ភាគីនាយកដំនឹងរើឯកធម្មជំនួយទៀត។

១៦. ឧទាហរណ៍ អង្គបុរដដំនឹងម្រោះបានអគ្គិភ័យការដើមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីក្នុងរើឯកធម្ម ០០១ ឲ្យដាក់សារណាស្តីពីពាក្យបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីក្នុងរើឯកធម្ម ០០២ ដោយផ្តើកបើមួលដ្ឋានថា ការសម្រេចទៅលើពាក្យបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីពេលនៅ និងនាំឲ្យចេញសេចក្តីបង្កាប់ទូទៅទៅស្តីពីសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីដែលមិនមានមែនបានពីរដាក់ស្តារ នៅចំពោះមុខអង្គបុរដដំនឹងម្រោះ ហើយហេតុនេះ និងប៉ះពាល់ដែលភាគីដើមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីទាំងក្នុងរើឯកធម្ម ០០១ និង រើឯកធម្ម ០០២⁴⁰។
១៧. ប្រធ័ណីក្នុងនៃរឿង សេចក្តីសម្រេចមួយរបស់អង្គដំនឹងម្រោះសាលាចំបួន ដែលទាក់ទងនឹងភាព អាចទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់កសិកាសដែលទទួលបានតាមរយៈទារុណាកម្ម នៅក្នុងរើឯកធម្ម ០០២ និងអាចមានតម្លៃពលលើលោក មាស មុត ដោយសារសេចក្តីសម្រេចនេះនិងប៉ះពាល់ដែលកសិកាសដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតក្នុងរើឯកធម្ម ០០៣ និង វិធីដែលកសិកាសដោយអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចសិទ្ធិបស្ថាន និង នៅក្នុងការដំនឹងម្រោះក្នុង។
១៨. សាលាក្តីអនុវត្តជាកិដ្ឋីជំនួយទៀតបានអនុញ្ញាតឲ្យមានការធ្វើអនុវត្តមន្ត្រ នៅពេលដែលសេចក្តីសម្រេចណាមួយ និងប៉ះពាល់ដែលប្របោជន៍របស់ជនជាប់ឆ្នោះដែងទៀត នៅចំពោះមុខសាលាក្តីនោះ។ ឧទាហរណ៍ នៅឯណុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសសៀវភៅខ្មែរ (“ឯណុលាការរដ្ឋប្បរឈណី”)

⁴⁰ សូមមើល រើឯកធម្ម ៩៩ នា និង អ្នករើឯកធម្ម សំណុំរើឯកធម្ម ០០២/១៩-០៩-២០០៣-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០២) សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ អវេង សារី សុមាក់អំណោះសំណាក់ស្តីពីការអនុវត្តន៍ទីស្តីសហប្រកបឯកកម្មមនៅក្នុងបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីសហព្រះរាជអាជ្ញាធរដែលបានរើឯកធម្មជំនឹងម្រោះ លើករណីរបស់ កំង ហ្មកសារ ហែក “ឱច” ឬ ថ្វីទី ៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤ ឯកសារ D99/3/19 កម្រាមណ្តុះ១១ ដោយយោងទៅលើសេចក្តីបង្កាប់ទូទៅចំពោះភាគីដើមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បរឈណីទាំងនេះ ដែលជានេះការសម្រាត់។

SCSL") អង្គដីនិងប្រះគុណការកំពូលបានអនុញ្ញាតឱ្យ Augustine Gbao និង Moinina Fofana (ជនជាប់មេទាចក្នុងវិវៀសកីឡូយុនីតនៅថែមៗមុខគុណការ SCSL) ធ្វើអនុវត្តមនុ នៅក្នុងវិវៀសកីឡូយុនីតនៅក្នុងរដ្ឋភាគ្លោ តទល់នឹង Kallon និង Kamara ។ ការកំពូលនឹងភាពអាមេរិកបាននៅកិច្ចប្រមិជ្រងីក្រោង Lomé ស្ថិតិការលើកណែងទោស⁴¹។ អង្គដីនិងប្រះគុណការកំពូលកំបានអនុញ្ញាត ដងដែរឱ្យ Moinina Fofana ធ្វើអនុវត្តមនុនៅក្នុងបញ្ហាចំនួនពីរ នៅក្នុងវិវៀសកីឡូយុនីតនៅក្នុងរដ្ឋភាគ្លោ តទល់នឹង Norman ។ ការកំពូលនឹងយុត្តិធម៌ការបស្ថុគុណការ SCSL ដើម្បីមេទាចប្រកាសជនជាប់មេទាចពីបទ ស្រីសវិសកុមារឱ្យធ្វើទាបការ⁴² និង ឯករាជ្យភាពនៃគុណការ SCSL⁴³។

១៩. ការបងិស់ដុំអនុញ្ញាត ឬមេធាវីការពារក្នុងផ្លូវការជាពីរ ដោយផ្តើកលើមូលដ្ឋានថា ភាពមានទទួលយកបាន និង ការប្រើប្រាស់កសិកាសង់លទ្ធផលបានតាមរយៈទារុណាកម្ម អាចនឹងត្រូវបានដំឡាក់ក្នុងផ្លូវក្នុងកីឡាហី ០០៣ នៅពេលក្រោយនោះ មិនបានការពារដល់ប្រយោជន៍របស់លោក មាសមុត ឬបានពេញលេញឡើយ ហើយក៏មិនមែនជាដាក់ដល់ប្រយោជន៍ផ្តើកលើដ្ឋានក្នុងប្រព័ន្ធដូលាការដែរ។ អនុដំនឹងច្រោះសាលាចំបួងទំនួនជានិងមិនចេញលក្ខណៈសម្រាប់ក្នុងផ្លូវក្នុងកីឡាហី ០០៣ ក្រោមពីសេចក្តីសម្រាប់ដែលនឹងចេញក្នុងផ្លូវក្នុងកីឡាហី ០០២ ទេ។ នៅក្នុងកាល៖ទេស៖ណាក់ដោយ លើចក្ខុវិសកម្មយោង និងមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ឡើយ ដោយសារវិនិងរំលោកបំពន់ទៅលើសិទ្ធិរបស់លោក មាស មុត ក្នុងការទទួលបានការប្រព័ន្ធស្រីភាគគ្នា។

⁴¹ ស្ថិកមនុស្ស ជីវិតិ៍ អូរអាជ្ញាត ទទួលនឹង Kallon និង Kamara សំណុំជីវិតិ៍លើ SCSL-2004-15-AR72(E) បេចក្ខិំសម្រាប់ស្ថិកការដំឡើងយុគជានិភាគ កិច្ចព្រមហ្មរដ្ឋិកក្រុង Lomé ស្ថិកការលើកណែងទោស ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៤ ទាំងមីនាទីនេះ (ដោយរូបភាពលើក្នុង Gbao និង Fofana មានអ្នកនឹងអនុវត្តមន្តរ) និង ទាំង ៣ ដោយកត់សម្ងាត់ថា Gbao និង Fofana បាននាក់សារណាតាមលក្ខណ៍អក្សរ និង ព្រៃនានអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើអនុវត្តមន្តរនៃវិសោធន៍យោបល់ជាតិ។

⁴² សំណើរដ្ឋមន្ត្រីជាអ្នកគ្រប់គ្រងលទ្ធផល SCSL-2004-14-AR72(E) នៃចក្ខុវិសម្រោចលើព្រឹត្តិបច្ចេកវិទ្យាល័យប៊ូលដ្ឋានថាគាត់មានយុត្តិការ (ការធ្វើសវិសកុមារឲ្យធ្វើទាបាន) ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៤ ទាំងអស់ ដើម្បី (ដោយរៀបចំឡើង Fofana ថាជាមួកធ្វើអនុវត្តមន្ទីរ) និង ទាំង ៣ ដោយកត់សម្ងាត់ថា Fofana បានដាក់សារណាពាណាយលក្ខណ៍អក្សរ និង ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអនុវត្តមន្ទីរនៅក្នុងសរវបនាការស្ថិររដ្ឋបាលជាតិ។

⁴³ ព្រៃងកីរិ អូសាទា ទទួលបាន Norman សំណុំវីដីលី SCSL-2004-14-AR72(E) លេចតីសម្រាប់លើកលី មូលដ្ឋានថាតុមនឹងការ (ឯកាសុំភាពរបស់ថ្វីក្រម) ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៤ ទៅរាជធានីដី (ដោយវីរ វប់ឈូហ៍ Fofana ជាជាមុកដើម្បីអនុវត្តមន្ត្រី)។

២០. រាជធានីប្រយោជន៍ឡើកលេងកិច្ចបស់គណការ ដែលអនុញ្ញាតឡើមធ្វើការពារកី ០០៣ ឡើ អនុវត្តមនីទៅលើបញ្ហានេះ ការឡើអនុវត្តមនីនៅដំណាក់កាលនេះ នឹងកាត់បន្ថយចំនួននៃការ ដាក់សារណា និង សរនាករ ដែលនៅថ្ងៃបំផុត នឹងត្រូវបានឡើដំបោះមុខអង្គដំនុះប្រែសាស្ត្រ ដែលជាបញ្ហានេះ ដែលជួយឡើកិច្ចដែលការនឹងនិវិធីសរនាករនៅក្នុងរឿងកី ០០៣ នាទូល អនាគត កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន។ អង្គដំនុះប្រែសាស្ត្រដែលជាបញ្ហានេះ - រួមទាំង ឡើកិរណីដើម្បីការបង្កើតឡើងក្នុងរឿងកី ០០២/០២ - មុននឹងចេញសេចក្តី សម្រចនាមួយ។
២១. ការឡើអនុវត្តមនីដោយមេធារីការពារកីក្នុងរឿងកី ០០៣ នឹងមិនឡើឡើឡុតប្រយោជន៍ដល់ភាគី ណាមួយក្នុងរឿងកី ០០២ ឡើយ។ សារណារបស់មេធារីការពារកី ០០៣ មានគោលបំណងដើម្បី ធានាថា អង្គដំនុះប្រែសាស្ត្រចេញបាននូវឡើកិរណីឡើលើបញ្ហាភាក់ព័ន្ធនៃអង្គ ច្បាប់នានា ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់កសិកាសដែលចេញបានតាមរយៈទានេកម្ម នៅឯការដំនុះប្រែសាស្ត្រ។ សារណានេះមិនមានបំណងគាំទ្រ ឬ ហ៊ូមទៅលើឡើកិរណីណាមួយ ដែលបានដាក់ដោយភាគីក្នុងរឿងកី ០០២ ឡើយ។
២២. ការឡើអនុវត្តមនីដោយមេធារីការពារកី ០០៣ នឹងមិនអូសបន្ទាយរឿងកី ០០២ ទេ។ ភាគីនានា ក្នុងរឿងកី ០០២ បានដាក់សារណាផាលាយលក្ខណ៍អក្សរពេន្យនៅថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ បុណ្យការ ចំណែកសារណាច្នាល់មាត្រាត្រូវបានឡើនៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥។ នាទូល នេះ ការចេញបានយកសារណារបស់មេធារីការពារកី ០០៣ នឹងមិនតម្រូវឡើមានពេលវេលាប៉ូម នៅមុនពេលដែលអង្គដំនុះប្រែសាស្ត្រចាប់ឡើងពីការក្រសួងប្រែប្រួលទៅលើបញ្ហានេះឡើយ។
- IV. ធម្មូគន់លាងបើឲ្យគ្រប់នូវបែងចែកនិងបែងចែកនូវការពារកី ០០៣ ឬអ្នកដែលបែងចែកនិងបែងចែកនូវការពារកី ០០២/០២**
២៣. ពីមានភាគីណាមួយនឹងត្រូវនៅការទូទាត់ប្រយោជន៍ ដោយការដាក់សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែន ជាការកីនិងរឿងកី លើបញ្ហានេះទេ ដូចដែលវិធាន ៣៣(៤) ថែងម៉ា ភាគីនានាមានសិទ្ធិឡើយពេល ទៅនឹងសារណានេះ។ ជាងនេះទៀត ដូចដែលបានបើកឡើងក្នុងកម្រិតខ្សោយ ២២ ខាងលើ កិច្ច ដែលការនឹងនិវិធីនឹងមិនត្រូវបានអូសបន្ទាយឡើយ។

សំណើរបស់ មាស មុន ស្ថិតិអនុវត្តមនី ឬ ស្ថិតិអនុញ្ញាតដាក់

សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការកីនិងរឿងកី ឬអ្នកដែលបានដែលចេញបានតាមរយៈទានេកម្ម

ទំព័រ ១៣ នៃ ២០

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

⁴⁴ សូមមើល រឿងក្រឹត់ អ្នកអាជ្ញា ទទួលនិង Kallon សំណុំរឿងលីខ SCSL-2003-07-PT សេចក្តីសម្រចនៅលើពាក្យសុំដោយ អង្គការ Redress Trust គណៈក្នុងការមែនឡើឡូលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស និង គណៈក្នុងការអ្នកច្បាប់អនុវជ្ជាតិ សុំការអនុញ្ញាត ឲ្យអាកសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាការីនេះរឿងក្រឹត់ និង បង្ហាញសារណាម្នាល់មាត់ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៣ (“សេចក្តីសម្រចនៅលើពាក្យសុំពីអង្គការច្បាប់ អ្នកអ្នករឿងក្រឹត់ Kallon នៃគុណភាព SCSL”) ការណាម្នាល់ និង ដែលអង្គដឹងជម្រះ គុណភាពកំពុលបានអនុញ្ញាត ឲ្យអ្នកអាកការពាក្យសុំ អាជ្ញាវិអនុវត្តមនុស្សទៅក្នុងរឿងក្រឹត់ដោយផ្នាល់មាត់ និង ជាបាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយថ្លែងថា: “យើងមិនយល់ថា [អ្នកអាកការពាក្យសុំ] ធ្វើសុំការអនុញ្ញាតធ្វើអនុវត្តមនុស្សមានចែតនាលាក់កំពុងណាមួយឡើយ ឧបាទារណ៍ សុំឲ្យផ្តល់ទូទៅនិកាសាធារណៈសម្រាប់ខ្លួន ឬ ប្រើប្រាស់បុរុសិទ្ធិ និង អវិយនកសិទ្ធិបស់គុណភាព ដើម្បីបញ្ចូល សេចក្តីប្រកាសទៅក្នុងកំណត់បោក ឬ ដើម្បីគ្រប់នៃនការលក់កំពាំងនោះឡើយ”។

⁴⁵ សំណើអ្នកគិត ការបង្កើតរាជការ នហ៍ “ខ្លួន” សំណើអ្នកគិតលេខ ០០១/១៨-០៧-២០០៣-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក សេចក្តីពីសម្រេច
លើសំណើអ្នកគិតរាជការ ការបង្កើតរាជការ នហ៍ “ខ្លួន” សំណើអ្នកគិតសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាតុការទីនៃអ្នកគិតមកការនៅដឹងជូនប្រែ
គុណភាពកំពុល ឬដឹងទី ៤ នៅ ផ្ទះ ផ្លូវ ៩០១០ ឯកសារ F7/2 កម្រិតខ្សោយ ៤ ធម៌ នៃដែលអង្គដឹងជូនប្រែគុណភាពកំពុលបាន
បង្កើតឡើងដោយបង្កើតរាជការ នហ៍ “ខ្លួន” (“DSS”) ដែលស្ថិកនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែន
ជាតុការទីនៃអ្នកគិត ទាំងទីនេះបានក្នុងសាខាបន្ទូរបស់ ខ្លួន ប្រជាធិបតេយ្យអ្នកគិត ០០១ ដោយសន្តិភាពថា អង្គភាពកំពុលការ
ការបង្កើតរាជការ នហ៍ “ខ្លួន” បានបង្កើតឡើងដោយសារណារបស់អ្នកគិត ខ្លួន ដោយសារហេតុផ្លែៗ ដើរក្នុងជាមួយនឹងសម្រាប់ជាប់
ពួកទី។

សំណើរបស់ មាស អុត សំដើរនូវភាគមនឹង បុ សំអនុញ្ញាតដាក់

សារណារបស់អកដែលមិនមែនជាការគេងហើរដូរ ស្ថិតិភសាងតាមដំឡើទូលាឯកាយរយៈទានការមិន

វិធីកំដោយ⁴⁶ កំសាលាក្តីអនុរដ្ឋាភិបេងចេះ បានអនុញ្ញាតឱ្យអង្គភាព និង បុគ្គលទានាដែលមាន ផលប្រយោជន៍ក្នុងរឿងក្រី អាចដើរគ្វាន់ជា អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី នៅក្នុងបញ្ហាដាក់ លាក់ណាមួយបាន។

២៦. នៅក្នុង រឿងក្រី *Bagosora* គុណការព្រហ្មទណ្ឌអនុរដ្ឋាភិសប្រាប់ប្រទេសរីនៃជាតានអនុញ្ញាតឱ្យ មានការធ្វើអនុវត្តមិនិត្ត អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី ដែលមានផលប្រយោជន៍ផ្លូវច្បាប់នៅ ក្នុងលទ្ធផលនៃបញ្ហាមាមួយ។ ផ្ទចដែលអង្គដំនឹងប្រជាសាស្ត្រជាមុន II បានកត់សម្ងាត់ថា: “និយមនិយទូទៅនៃពាក្យថាអ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី មិនស្ថិតរកភាពមិនលាម្មូវនៃ ភាគីដែលជាក់សារណាមួយ។ ផ្លូវទៅវិញ អង្គដំនឹងប្រជាសាស្ត្រពិចារណាទៅលើថា សារណាបែបនេះ ត្រូវបានជាក់ដោយភាគីមួយ ដែលមិនមែនជាបាទីនៅបណ្តិ៍ តែជាបាទីដែលមានផលប្រយោជន៍ និង ទស្សនាទានខ្សោះដើរឿងក្រីនៅចំពោះមុខគុណការនោះ”⁴⁷។ ហេតុនេះ ថ្វិក្រមអង្គដំនឹង ប្រជាសាស្ត្រពិចារណាទៅលើផលប្រយោជន៍របស់អ្នកធ្វើអនុវត្តមិនិត្តនៅក្នុងរឿងក្រី នៅពេលវាយតម្លៃ ទៅលើសារណា។
២៧. នៅគុណការ SCSL អង្គដំនឹងប្រជាសាស្ត្រគុណការកំពុលបានផ្តល់ការសង្គតថា ភាគីដែលធ្វើអនុវត្តមិនិត្ត អាចមានផលប្រយោជន៍ដោយត្រូវបានដោលបញ្ហានេះ: “ត្រីមតែថា លេចក្តីសម្រចនេះទំនិជាតិនឹង

⁴⁶ រឿងក្រី ស្ថានភាពនៅសារណាមក្នុងរឿងយ៉ា សំណុំរឿងលេខ ICC-01/09-35 សេចក្តីសម្រចនេះពាក្យសុវត្ថិភាពអនុញ្ញាតឱ្យជាក់ សេចក្តីសង្គមរបស់អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី ឬ: ថ្វិក្រម ១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ កម្លាំង ៦ ដែលណាក Ruto ជាព្រូវបានជាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការសុំបងអង្គតដោយរដ្ឋអាជ្ញា បានស្ថិតការអនុញ្ញាតដើរគ្វាន់ជាអ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី ទាក់ទិន្នន័យការចេញដីការកោះ ឬ ដីការងារប៉ះមួយ។

⁴⁷ រឿងក្រី អ្នករោង កទល់នឹង *Bagosora* សំណុំរឿងលេខ ICTR-96-7-T សេចក្តីសម្រចនេះពាក្យសុវត្ថិភាពអនុញ្ញាតឱ្យជាក់ រឿងក្រីដែលដោយរដ្ឋអាជ្ញាកិច្ចាល់នៃប្រព័ន្ធភាសាអាមេរិក ឬ: ថ្វិក្រម ១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ទំព័រ ៣។ សេចក្តីសម្រចនេះត្រូវបានទូកជាមោយនៅឆ្នាំ ២០០៣ បញ្ជាប់ពីរដ្ឋអាជ្ញាកិច្ចាល់បែលបញ្ជីមិនបានជាក់សារណាបែលបស់អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី និង ការប្រមូលកសុតាងត្រូវបានបញ្ចប់។ អង្គដំនឹងប្រជាសាស្ត្រជាមុន II បានសន្និដ្ឋានថា ខ្លួនបានស្ថាប់កសុតាងសំខាន់ៗ ទៅលើបញ្ហាដាក់លាក់ ហើយថា សារណាបែលបស់អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី លើបង្កើរអង្គដំនឹងប្រជាសាស្ត្រ នៅពេលវាយតម្លៃ បានត្រីមត្រូវទៅលើរឿងក្រីនេះទៀតហើយ។ រឿងក្រី អ្នករោង កទល់នឹង *Bagosora* និង អ្នករៀបចំនៅក្នុង សំណុំរឿងលេខ ICTR-98-41-T សេចក្តីពិចារណាបានត្រូវបានដោលបញ្ជីមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី ដែលបានជាក់ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ: ថ្វិក្រម ១៣ ខែ កុម្ភ: ឆ្នាំ ២០០៣ កម្លាំង ៦។

សំណើរបស់ មាស ឬ សុវត្ថិភាពមិនិត្ត ឬ សុវត្ថិភាពជាក់

សារណាបែល អ្នកដែលមិនមែនជាបាទីនៅរឿងក្រី និងកសុតាងដែលទទួលបានកាមរោះទាហុណកម្ម

ទំព័រ ១៥ នៃ ២០

បង្កើតជាយុគ្រិសាថ្មីមួយដែលមានតម្លៃពលថ្វីលើ [ដលប្រយោជន៍នេះ] នាពលអនាគត⁴⁸ ឬដលប្រយោជន៍ប្រយោល “ក្នុងនៅយដែលថា វណ្ណ ឬ អង្គភាពក្រោរដ្ឋាកិចាល ឬ ក្រុមយុទ្ធភាពរណា មួយ អាចមានបំណងចងចាំប្រព័ន្ធ ឬ ប្រកាស ឬ បង្កើតច្បាប់ តាមវិធីពិបេសណាមួយ”⁴⁹។ អង្គដឹកនាំប្រែកប្រឈមការកំណុលបានអនុញ្ញាតប្រព័ន្ធអង្គភាពច្បាប់អនូវជាតិចំនួនបី ដើរក្នុងនាទីជាមួយការដល់មិនមែនជាការកិច្ចរឿងកើត ទាំងទីនិងបញ្ហាសុពលភាពនៃការលើកលែងទោស ដោយសន្និដ្ឋានថា៖

សំអាងហេតុពិត្រាកដម្បយដែលធ្វើថា សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលបន្ថែមដោយទទួលករណីផ្តាល់មាត់ពីអ្នកដាក់ពាក្យសុ នឹងជួយអង្គជំនុះជ្រោះក្នុងការចេញសេចក្តីម្បយដៃត្រីមត្រីទៅលើបញ្ញា ដែលនៅថ្ងៃពេះមុខអង្គជំនុះជ្រោះ... ហេតុនេះ អង្គជំនុះជ្រោះមានបំណងចង់ច្បាស់ពីរមានសេចក្តីសម្រេចដែលត្រីមត្រីទៅលើពាក្យសុរបស់ Kallon ដើម្បីទទួលបានជំនួយបេបនេះ...⁵⁰

២៤. ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចនេះ អង្គដៃនឹងប្រែការកំពុលបានផ្តល់ការសេដ្ឋកតា៖ ““សេចក្តីសម្រេចត្រីមត្រូវ” ទៅលើរឿងកី សំដៅជាងមួយតាមដល់ការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់គ្មានការដែលស្របទៅនឹងគោលបំណងយុត្តិធម៌ - ពោលគឺអនុវត្តច្បាប់បានត្រីមត្រូវ”⁵¹ ។ អង្គដៃនឹងប្រែការកំពុល មានបំណងទទួលយកជំនួយពីអង្គការច្បាប់អនុវត្តដាតិទាំងបីក្នុង ការអនុវត្តច្បាប់ទូរបាលត្រីមត្រូវ ទាក់ទិននឹងការលើកលែងទោស។

២៥. ប្រធ័រដែលត្រូវបានបង្ហាញដោយអនុវត្តន៍យកចំណាំ គឺ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស (ICTY) អនុញ្ញាតទូរបាលត្រីមត្រូវ ដែលមានដល់ប្រយោជន៍ក្នុងរឿងកី។ គ្មានការ ICTY ត្រីមត្រូវត្រូវបានបង្ហាញដោយអនុវត្តន៍យកចំណាំ ក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស និង ពីការទាក់ទង នូវ ទំនាក់ទំនងណាមួយដែលពួកគេ

⁴⁸ សេចក្តីសម្រាប់ពាក្យសុពិអង្គភាពច្បាប់ គូន ស៊ីវីក់ Kallon នៃគណករ SCSL កម្រាមណ្ឌល ៥៧

49 ផ្សេងៗ

⁵⁰ ផ្នែកចំណាត់ថ្នាក់ការងារ ១៧៤

៥១ ដូចមានបើកចាយណា ៥៧

អាចមាន ឬ ធ្លាប់មានជាមួយភាគីណាមួយនៃរឿងកើត⁵²។ ហេតុនេះ អង្គដាំនុប្រមេនៃគុណភាព
ICTY បានអនុញ្ញាតចូលមានកម្មមេដាក់ការពារកើតផលប្រកបវិធីដីរោចចំពោះមុខគុណភាព
ICTY ដើម្បីអនុវត្តមនុស្សក្នុងនាមជាអ្នកផែលមិនមែនជាការកើតផែរឿងកើត ទៅលើបច្ចាថានានាផែល
ទាក់ទងនិងសហខ័សក្រុមក្រុម និង ការប្រព័ន្ធរបស់យេត្តវិការពារកើត⁵³។

៣០. ដោយពិធាសារណទៅដល់យុត្តិសាស្ត្រ និង ទម្ងន់អនុវត្តន៍នៅសាលាកីអន្តរជាតិដៃឡើងទៅគ្រប់ការ
ទទួលស្ថាល់ អ្នកដែលមិនមែនជាការគិនៅក្នុងក្រុង ដល់ប្រយោជន៍ដាច់បន្ថែមជាផ្លូវការពារកី ០០៣
នៅក្នុងលទ្ធផលនៃសេចក្តីសន្តិដានក្នុងរឿងកី ០០៧ ទៅលើកស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈ
ទារុណាកម្ម មិនគូរត្រូវបានបាយយាតមិនចូលពីអន្តរភាគមនុស្សនៃក្នុងរឿងកីនេះទេ។ សេចក្តីសម្រេច
របស់អ្នកដំនឹងជប្រជាមឺនដែលបានដំបូងពាករពីនឹងនិង ថាទីគ្រែ ឬ មិនគូរអនុញ្ញាតចូលមែនការពារកី ០០៣
ដាក់សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការគិនៅក្នុងក្រុងក្រុង គ្នាដែកពេទេទៅលើថាទីការទទួលបាយកសារ
ណានេះមានអគ្គប្រយោជន៍ ដល់ការវិនិច្ឆ័យត្រូវទៅលើបញ្ហានេះបួយៗដោយ ឬណាប៉ុណ្ណោះ។
ចម្លើយទៅនឹងសំណ្ងែនេះគឺថា ពិធាសារណអគ្គប្រយោជន៍៖ សារណាក្នុងតាមជាតិ អ្នកដែលមិនមែន
ជាការគិនៅក្នុងក្រុងក្រុង របៀបដែលការពារកី ០០៣ និងជួយអ្នកដំនឹងជប្រជាមឺនដែលបានដំបូងក្នុងការបែបម្រេច
ទៅលើបញ្ហាស្តីពីភាពអាចទទួលបាយកបាន និង លទ្ធភាពនៃការបែបប្រជាសំរាប់កស្តុតាង ដែលទទួលបាន
តាមរយៈទារុណាកម្ម នៅក្នុងការដំនឹងជប្រជាតិ។ ហើយនេះ អ្នកដំនឹងជប្រជាតិដែលការអនុញ្ញាតចូលដោរកំ
សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការគិនៅក្នុងក្រុងក្រុង

⁵² ស្ថិកមនុស្ស ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីសន្តិដ្ឋាននៃសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាផាណិជ្ជកម្ម ធម្មោគទី ៧ និង មិន
ខ្លាំ ១៩៨៧ ឯកសារ IT/122 កម្រាមណ្ហ ៣(ក) និង (ច) អាជ្ញាកញ្ចប់នៃប៊ូហ៊ូតិ៍រ៉ា: http://icty.org/x/file/Legal%20Library/Miscellaneous/it122_amicuscuriae_briefs_en.pdf

⁵³ ស្រីអាជីវកិច្ច នូវអាជ្ញាតា តទល់នឹង *Brđanin* សំណុំរឿងលេខ IT-99-36-A ដែចតីសម្របទោល់ព្រឹត្តិក្រាសាលាមួយ និង បណ្តិ៍រឿងសាខាគ្នុរបស់រដ្ឋអាជ្ញាតា ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥ ទៅពេល ៥១ ស្រីអាជីវកិច្ច នូវអាជ្ញាតា តទល់នឹង *Brđanin* សំណុំរឿងលេខ IT-99-36-A សារណារបស់សមាគមមេដារការពារកីឡា គុណាការ ICTY ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥។ ស្រីអាជីវកិច្ច នូវអាជ្ញាតា តទល់នឹង *Prlić* និង អ្នកផ្សេងៗទៀត សំណុំរឿងលេខ IT-04-74-T ដើរាជាទាត់ការងារ និង អ្នកផ្សេងៗទៀត សំណុំរឿងលេខ IT-04-74-T មកពីថ្ងៃទី ៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥។ ស្រីអាជីវកិច្ច នូវអាជ្ញាតា តទល់នឹង *Prlić* និង អ្នកផ្សេងៗទៀត សំណុំរឿងលេខ IT-04-74-T មកពីថ្ងៃទី ៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥ និង ស្រីអាជីវកិច្ច នូវអាជ្ញាតា តទល់នឹង *Prlić* និង អ្នកផ្សេងៗទៀត សំណុំរឿងលេខ IT-04-74-T មកពីថ្ងៃទី ១៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៥។

សាស្ត្រីយនេត្តខេះ យោងទៅតាមសំអានបោព្យានាផលបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើនេះ
មេធាវីការពារកី សូមគោរពស្ថិស្សអង្គដីនិងប្រែប្រឈម មេត្តាអនុញ្ញាតឲ្យមេធាវីការពារកីដើរ
អនុភាគមនីជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងបញ្ជាផ្ទៃ “សេចក្តីសន្តិដានទាក់ទិននឹងកសុតានដែលទទួលបាន
តាមរយៈទានុរាណកម្ម”។ ដើម្បីសម្រេចឡើងឡើត មេធាវីការពារកីក្នុងរឿងកី ០០៣ ស្ថិស្សការអនុញ្ញាតដាក់
សារណារបស់ អ្នកដែលមិនមែនជាការីឡើងកី ដែលភ្លាប់មកជាមួយ ស្តីពីបញ្ហានៃភាពអាចទទួលយក
បាន និង ការអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់កសុតានដែលអាចទទួលបានតាមរយៈទានុរាណកម្មនៅពេលដីនិងប្រែប្រឈម
កី។

សូមលោក លោកស្រីថែក្រកមនៃអង្គដីនិងប្រែប្រឈម សេចក្តីដែលបានបង្កើតឡើង នៅក្នុង
គោរព។

ធ្វើនៅការដាក់ពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ០៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨
សហមេធាវីការពារកី លោក មាស មុត

អាជីវកិច្ច

Michael G. KARNAVAS